# Het examenjaar

# Informatie brochure leerjaar 4

# Inhoudsopgave


Welkom in het examenjaar! ..... 4
Lijst met afkortingen ..... 5
Het schoolexamen (SE) ..... 6
  Het PTA ..... 6
Absentie en missen van deadlines ..... 7
  Absentie bij toetsen ..... 7
  Cijfercontrole openstaande toetsen ..... 8
  Het missen van deadlines ..... 8
Het examenreglement ..... 9
  De examencommissie en het examensecretariaat ..... 9
  Herkansingen ..... 10
Het centraal eindexamen ..... 11
Bijzondere vakken ..... 12
  CKV ..... 12
  Keuzevakken D&P ..... 12
  Lichamelijke opvoeding ..... 12
  Maatschappijleer ..... 13
  Het profielwerkstuk ..... 13
Kandidaten met een ondersteuningsbehoefte ..... 14
  Dyslexie ..... 14
  Dyscalculie ..... 15
  Autisme en AD(H)D ..... 15
  Overige beperkingen ..... 16
Contact ..... 17

# Welkom in het examenjaar!

Uw zoon of dochter heeft de stap gemaakt van het pre-examenjaar, naar het examenjaar. De laatste stappen richting het eindexamen worden gezet in dit korte schooljaar.

In deze brochure krijgt u alle informatie die u als ouder/ verzorger nodig heeft om te weten waar uw zoon of dochter allemaal mee te maken krijgt.

U krijgt informatie over het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting), het examenreglement, de opbouw van het eindexamen, bijzondere vakken, het examenreglement en welke mogelijkheden er zijn voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Natuurlijk kan het zijn dat er zaken zijn die na het lezen van de brochure nog niet helemaal duidelijk zijn. In dat geval kunt u uw vragen mailen naar de examencommissie: examens.myc@my-college.nl
Wij streven ernaar om uw vragen zo snel mogelijk te beantwoorden.

Namens het examensecretariaat,

Lieke van den Houten
*Examensecretaris*

# Lijst met afkortingen

| | |
|---|---|
| PTA: | Programma voor Toetsing en Afsluiting |
| SE: | Schoolexamen |
| C(S)E: | Centraal (schriftelijk) Eindexamen |
| CSPE: | Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen |
| CKV: | Culturele en Kunstzinnige Vorming |
| LOB: | Loopbaanbegeleiding |
| D&P: | Profiel Dienstverlening en Producten |
| BB: | Basisberoepsgerichte leerweg |
| KB: | Kaderberoepsgerichte leerweg |
| TL: | Theoretische leerweg (Mavo) |
| VG: | Verzuim Geoorloofd |
| VO: | Verzuim Ongeoorloofd |

# Het schoolexamen (SE)

In leerjaar 3 werd al een start gemaakt met het schoolexamen bij sommige vakken[1], dit wordt afgekort tot SE. In diverse stukken zult u deze afkorting later nog tegenkomen. Het schoolexamen bestaat uit alle toetsen, opdrachten en werkstukken die deel uit maken van het PTA, samen vormen deze beoordelingen een gemiddeld cijfer. Dit cijfer is in leerjaar 4 de helft van het eindcijfer. De andere helft wordt bepaald door het Centraal Eindexamen (CE). De cijfers die in leerjaar 3 gehaald zijn voor deze vakken, blijven dus staan en vormen de basis van het SE-cijfer.

## Het PTA

Zoals hierboven al genoemd, wordt het SE gevormd door de cijfers uit het Programma van Toetsing en Afsluiting. In het PTA staan alle toetsen, opdrachten en beoordelingen van het schoolexamen genoemd. U en de leerlingen kunnen dus nu al zien welke toetsen en opdrachten er verwacht kunnen worden. In leerjaar 3 hebben de leerlingen al gewerkt met het PTO (Programma van Toetsing en Overgang), het PTA werkt vergelijkbaar. Voor een aantal vakken zijn de leerlingen in leerjaar 3 al gestart met het PTA dat ze dit jaar afronden.

In het PTA staat per vak:

- Hoeveel toetsen/ werkstukken er gemaakt moeten worden
- Leerstofomschrijving en eindtermen
- Waar de leerstof te vinden is
- Het soort toets
- Toetsduur
- Weging
- Of de toets herkansbaar is
- Het moment van afronding (aangegeven per maand/ jaartal)

Het PTA moet volledig afgerond zijn voor een leerling deel mag nemen aan het examen. Is dit niet het geval? Dan mag de leerling geen eindexamen doen en zal hij of zij het leerjaar over moeten doen. Het is dus van groot belang dat alle toetsen gemaakt worden en alle opdrachten ingeleverd worden.

Leerlingen volgen op mycollege de vakken op hun eigen niveau. Het kan zijn dat een leerling op VMBO Basisberoepsgerichte leerweg ingeschreven staat, maar verschillende vakken op Kaderberoepsgericht niveau volgt. In dat geval moet het PTA ook op het Kader niveau worden afgerond. In leerjaar 3 werd er nog wel eens gewisseld van niveau, omdat dit toch beter bleek te passen bij de leerling. In leerjaar 4 wordt dit in principe niet meer gedaan, omdat er te veel toetsen en opdrachten ingehaald moeten worden. Dit zou een te zwaar programma opleveren.

[1] Maatschappijleer, rekenen, CKV, LOB, LO, D&P profiel en CSPE en NaSk1

# Absentie en missen van deadlines

Natuurlijk kan het wel eens voor komen dat uw zoon of dochter ziek is of door een andere geldige reden niet aanwezig is bij een toets of een deadline niet gehaald kan worden. In dat geval willen we u vragen om **vóór aanvang** van de toets of deadline melding te maken van de absentie. Dit kan door naar school te bellen en het bandje in te spreken.

Wanneer er een geldige reden is dat uw zoon of dochter een deadline niet kan halen meldt u dit bij de betreffende vakdocent door een e-mail te sturen, hierbij kunt u het e-mailadres van het examensecretariaat in de CC zetten (examens.myc@my-college.nl). Zij zijn dan ook gelijk op de hoogte van eventuele gemaakte afspraken.

## Absentie bij toetsen

Wanneer een leerling een toets mist krijgt u van de vakdocent of surveillant een e-mail met de melding dat uw zoon of dochter afwezig was bij een onderdeel dat onderdeel uitmaakt van het SE. Hierin wordt vermeld op welk moment de toets is afgenomen, om welke toets het gaat en of er sprake was van VG (Verzuim Geoorloofd) of VO (Verzuim Ongeoorloofd). Ook wordt genoemd wanneer de toets ingehaald moet worden. Dit zal op een **maandagmiddag om 14.30 uur** zijn. Van dit tijdstip wordt in principe niet afgeweken, ook al is een leerling eerder uit. De lijst met namen van leerlingen die op dit moment verwacht worden zal in de dagstart besproken worden.

Bij **geoorloofd verzuim** is bekend dat er een geldige reden is voor de afwezigheid en is er sprake van een mededeling, u hoeft in dat geval niks te doen, behalve natuurlijk de afspraak doorgeven aan uw zoon of dochter. De toets zal worden klaargelegd voor het inhaalmoment en de toets wordt op het afgesproken moment ingehaald.

Bij **ongeoorloofd verzuim** gaat het om verzuim waarvan onbekend is wat de reden hiervan is. In dat geval vragen wij u om het formulier in de e-mail in te vullen en deze binnen 3 werkdagen terug te sturen. Ook als de reden van het verzuim bij u onbekend is. Het examensecretariaat zal hierna beoordelen of het cijfer van de ingehaalde toets nog mee mag tellen en hierover advies uitbrengen aan de directeur. De leerling haalt in de tussentijd de toets gewoon in tijdens het inhaalmoment op de vrijdagmiddag.

Bij afwezigheid bij het inhaalmoment zal opnieuw gekeken worden naar de reden van absentie. Bij geoorloofd verzuim schuift de toets automatisch door naar het volgende inhaalmoment. **Hier ontvangt u geen nieuwe e-mail over.** Bij ongeoorloofd verzuim zal er een mail gestuurd worden waarin vermeld staat dat er sprake was van ongeoorloofd verzuim bij een inhaalmoment met hierin een datum voor een laatste kans om het gemiste schoolexamen in te halen. Is de leerling ook dan weer afwezig zonder geldige reden zal er direct een 1,0 worden toegekend.

Dit cijfer mag **niet** herkanst worden en blijft dus staan!

## Cijfercontrole openstaande toetsen

Voor alle toetsen geldt dat zij binnen een bepaalde periode gemaakt of ingehaald dienen te zijn. Er vindt meerdere keren per jaar een controle plaats op de openstaande toetsen. Leerlingen die nog onderdelen open hebben staan op dat moment worden hierop aangesproken. Aan het einde van elke periode moeten dus de toetsen en opdrachten die in de weken daarvoor gepland stonden ook gemaakt zijn. Alles wat nog open staat na de afrondingsweken moet kort na deze week ingehaald zijn.

Het kan dus nooit zo zijn dat een toets die in periode 1 gemaakt had moeten worden nog ingehaald moet worden aan het einde van het schooljaar.

## Het missen van deadlines

Naast toetsen krijgen de leerlingen ook te maken met het inleveren van opdrachten en verslagen. Deze deadlines worden tijdens de instructie momenten met de leerlingen gedeeld en staan vaak ook vermeld bij de opdracht die de leerling krijgen. Daarnaast worden de deadlines door de vakdocenten ook in de Portal gezet. De deadline is er niet voor niks, dit is het moment waarop de opdracht uiterlijk inlevert dient te zijn. **Deadline = deadline.** Eerder inleveren mag natuurlijk altijd!

Is er een geldige reden waarom een deadline niet gehaald kan worden, dan dient u als ouder/verzorger hier melding van te doen bij de vakdocent. Mails of meldingen van leerlingen zelf zullen in dit geval niet geaccepteerd worden.

Bij het missen van een deadline wordt er melding gedaan bij het examensecretariaat. En ontvangt u als ouder hier bericht van via de mail. Hierin zal een datum en tijdstip vermeld staan wanneer de leerling de opdracht **op school** moet komen inhalen. Ongeoorloofd verzuim tijdens dit moment levert direct een 1,0 op.

# Het examenreglement

Zoals alle scholen hebben wij ook een examenreglement. Dit wordt elk jaar geüpdatet, zodat de nieuwste wetten en regels hierin vermeld staan. In dit reglement staan alle rechten en plichten van de leerlingen. Het reglement wordt elkaar jaar door de MR en de directie goedgekeurd, waarna deze niet alleen naar de inspectie gestuurd wordt maar ook ter inzage op de website geplaatst wordt. U kunt deze dus ten alle tijden raadplegen mocht er iets niet duidelijk zijn.

In het examenreglement zijn alle afspraken te vinden die te maken hebben met het eindexamen, zoals de regels over het missen van toetsen en deadlines en wat er gebeurt wanneer er een onregelmatigheid plaats vindt zoals spieken of plagiaat. Een aantal zaken zijn direct overgenomen uit de wetgeving van de Rijksoverheid.

## De examencommissie en het examensecretariaat

In het examenreglement staan ook de leden van de examencommissie vermeld. Deze bestaat uit: Dhr. Maassen (teamleider bovenbouw), Dhr. Droog (leerjaarcoördinator) en Mevr. Van den Houten (examensecretaris). Zij zijn verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van de schoolexamens en stellen elk jaar het voorstel op van het examenreglement en PTA. Daarnaast geven zij advies in geval van onregelmatigheden aan de directeur, die hier een besluit over zal nemen.

Daarnaast werken we met een examensecretariaat, bestaande uit medewerkers van de administratie, Mevr. Molenaar (plaatsvervangend examensecretaris) en Mevr. Van den Houten.  Zij nemen meldingen over onregelmatigheden in behandeling en zorgen ervoor dat inhaalmomenten en centrale examens goed georganiseerd worden.

Meldingen komen binnen in de vorm van een Proces-Verbaal, die tijdens of net na een PTA-onderdeel of examen opgesteld worden. Alle meldingen worden gefilterd op de actie die ondernomen moet worden. Bij absentie tijdens een PTA toets wordt gekeken of het geoorloofd of ongeoorloofd verzuim betreft. Bij ongeoorloofd verzuim wordt gekeken of er reactie komt vanuit de ouders, het kan zijn dat een ziekmelding te laat doorgegeven wordt of een afspraak bij huisarts e.d. nog niet in het systeem stond. Of wordt aan de leerling gevraagd welke reden er was voor de afwezigheid.
Bij het missen van een deadline wordt de leerling ook uitgenodigd voor een gesprek met (een deel van) het examensecretariaat. Dit gebeurt ook wanneer er sprake is van bijvoorbeeld fraude, zoals spieken of plagiaat.

Nadat de commissie alle betrokken partijen gehoord heeft, wordt een advies uitgebracht aan de directeur, die uiteindelijk een besluit zal nemen. Over dit besluit wordt u door middel van een brief of mail geïnformeerd. Uiteraard hopen we dat dit niet nodig zal zijn!

## Herkansingen

Elk leerjaar heeft de leerling recht op een viertal herkansingen. Deze worden gemaakt op twee verschillende momenten. Wanneer de leerling geen gebruik maakt van een herkansing, vervalt dit recht hierop. Ze kunnen dus niet meegenomen worden naar een volgend moment.

De herkansingen staan gepland in december en maart. Leerlingen krijgen op die manier op twee verschillende momenten de kans om hun cijfers op te halen. Ook onderdelen waar een voldoende voor gescoord is mogen herkanst worden. Of een toets wel herkanst mag worden, staat in het PTA. Hier moet dus wel goed naar gekeken worden bij het aanvragen van de herkansingen. Heeft de directeur besloten om voor een toets een 1,0 toe te kennen, dan mag je deze toets niet meer herkansen. Voor het vak maatschappijleer is eventueel nog een extra herkansing mogelijk, hierover volgt verderop in deze brochure meer informatie.

Voor aanvang van de herkansingen kunnen er herkansingslessen aangeboden worden, om de leerlingen voor te bereiden op de herkansing en ervoor te zorgen dat de stof die mogelijk is weggezakt weer even opgehaald wordt. Aanwezigheid bij deze lessen is **verplicht**, mocht een leerling zonder geldige reden afwezig zijn bij deze lessen dan kan het recht op de herkansing worden ingetrokken.

# Het centraal eindexamen

Het Centraal Eindexamen, of CE, wordt afgenomen aan het einde van leerjaar 4, deze zullen na de meivakantie starten. Deze worden voor mavo nog gewoon op papier gemaakt volgens het landelijke examenrooster. Voor de leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg nemen we de examens af via het digitale examenprogramma Facet. Hierbij mag de school zelf het rooster maken en wordt dus **niet** het landelijke rooster gevolgd. Dit kan mogelijk voor wat verwarring zorgen. Het rooster dat de leerlingen van school krijgen is altijd het juiste rooster.

De leerlingen worden in maart geïnformeerd over het examenrooster en krijgen dan ook extra informatie over wat wel en wat niet mag tijdens de examenzittingen. Hierbij is een van de belangrijkste regels dat de leerlingen op tijd moeten komen. Wanneer een leerling te laat is voor een examen, wordt hij of zij niet meer toegelaten tot het examen. Ook wordt in deze informatie aangegeven wat de zak-slaagregeling is.

In juni volgt de uitslag van het examen. De eindcijfers bestaan uit het gemiddelde van het SE en het CE bij elkaar. Elk onderdeel is dus 50% van het eindcijfer. In deze uitslag worden ook vakken als CKV, LO, keuzedelen D&P en maatschappijleer meegenomen. Over de uitslag van het examen worden de leerlingen gebeld. Het CSPE voor het profiel Dienstverlening en Producten is al afgenomen in leerjaar 3, ook dit resultaat telt mee bij de zak-slaagregeling.

Indien een leerling afgewezen is voor het eerste tijdvak, volgt een gesprek met in elk geval de decaan en coach. In dit gesprek worden de eventuele mogelijkheden voor herkansing besproken. Deze gesprekken vinden indien mogelijk op de avond van de uitslag plaats. De herkansingen moeten namelijk vrij snel na de uitslag worden aangevraagd.

Het tweede tijdvak is in de week na de uitslag. Waar mogelijk zal er eventueel nog extra examentraining gegeven worden, zodat de leerlingen optimaal voorbereid kunnen worden voor hun herexamen. Korte tijd later volgt de uitslag van het tweede tijdvak.

Voor de uitslagen zijn wij afhankelijk van de data die door de overheid zijn vastgesteld, het is dus niet mogelijk om deze eerder te geven dan deze momenten. De exacte data van de uitslagen zijn terug te vinden in de jaarplanning of op www.examenblad.nl.

# Bijzondere vakken

Natuurlijk volgen de leerlingen vakken als Nederlands, Engels, biologie, wiskunde, economie en, ingeval van mavo, geschiedenis en natuur- en scheikunde 1. Buiten deze vakken krijgen de leerlingen ook vakken die niet met een centraal eindexamen worden afgerond maar die wel meetellen voor de zak-slaagregeling van het eindexamen.

## CKV

Het vak CKV wordt gegeven en afgerond in leerjaar 3. Culturele Kunstzinnige Vorming is een vak dat alle leerlingen verplicht moeten volgen. Hierbij is aandacht voor verschillende kunstvormen en moeten leerlingen opdrachten maken die hiermee te maken hebben. De leerlingen van leerjaar 4 hebben dit vak al afgerond in het vorige schooljaar en hebben dus geen CKV lessen meer. Het cijfer van het vak wordt aan het einde van het schooljaar omgezet naar 'Voldoende' of 'Goed' beoordeling. Een 'Onvoldoende' is in dit geval niet mogelijk, omdat een leerling met een onvoldoende voor dit vak niet wordt toegelaten tot het examenjaar. Deze beoordeling komt op de cijferlijst bij het diploma te staan.

## Keuzevakken D&P

In leerjaar 4 hebben de leerlingen de keuzevakken van D&P gevolgd. Hier wordt geen landelijk examen in gedaan maar het gemiddelde van de vakken telt wel mee in het combinatiecijfer. Voor de losse keuzevakken mogen geen cijfers lager dan 3,5 gehaald worden.

## Lichamelijke opvoeding

Een ander verplicht onderdeel van het eindexamen is het vak Lichamelijke Opvoeding of LO. Aan het einde van leerjaar 4 moet dit vak met een voldoende worden afgerond. Is dit niet het geval? Dan kan een leerling niet deelnemen aan het eindexamen.

Het kan natuurlijk voorkomen dat een leerling door een lichamelijke beperking (tijdelijk) niet mee kan doen met de lessen. Mocht dit het geval zijn, zorg er dan voor dat de docent hierover geïnformeerd wordt. Indien mogelijk gelijk met een verklaring van een deskundige (arts, fysiotherapeut e.d.). Hierbij moet ook aangegeven worden hoelang een eventueel herstel zal duren. De docenten kunnen dan een aangepast programma afspreken, zodat het vak alsnog afgerond kan worden.

Is er sprake van een aandoening/ beperking waardoor het vak helemaal niet gevolgd kan worden? Neem dan via e-mail contact op met de examencommissie met het verzoek voor een vrijstelling. Deze kan alleen gegeven worden wanneer er een deskundigheidsverklaring is waaruit opgemaakt kan worden dat het volgen en afronden van het vak niet mogelijk is. Uiteraard hoeft hier geen privacy gevoelige informatie gegeven te worden. Stuur deze dan ook gelijk mee met de aanvraag, zodat wij deze gelijk in behandeling kunnen nemen. Verzoeken kunnen gemaild worden naar: examens.myc@my-college.nl doe dit bij voorkeur **voor 1 oktober.**

## Maatschappijleer

In de bovenbouw krijgen de leerlingen ook te maken met het vak maatschappijleer. Dit vak wordt afgerond met een SE, waarvan het cijfer op de cijferlijst van het diploma vermeld zal worden en daarnaast ook meetelt in de zak- slaagregeling. Bij dit vak is aandacht voor hoe de maatschappij in elkaar zit. Thema's als maatschappelijke vraagstukken, politiek, pluriforme samenleving, mediawijsheid en criminaliteit komen hierbij allemaal aan bod. Het vak wordt in leerjaar 3 en 4 aangeboden en wordt in leerjaar 4 afgerond.

Er is dus geen Centraal Eindexamen voor dit vak. Maar het telt wel mee!

Wanneer een leerling aan het einde van leerjaar 4 een eindcijfer (afgerond) lager dan 6 heeft staan op de eindlijst mag er een herexamen gemaakt worden. Dit examen zal gaan over alle thema's die in leerjaar 3 en 4 behandeld zijn, het cijfer komt in plaats van het behaalde gemiddelde. Waarbij natuurlijk het hoogste cijfer telt!

## Het profielwerkstuk

De leerlingen die examen doen op mavo krijgen ook te maken met het profielwerkstuk. Aan het einde van het 3e leerjaar moeten de leerlingen een profiel kiezen. De profielen waaruit gekozen kan worden zijn:

- Economie (profiel vak: economie)
- Zorg- en welzijn (profiel vak: biologie)
- Techniek (profiel vak: natuur- en scheikunde 1)

De leerlingen beginnen na het maken van de profielkeuze al gelijk aan hun profielwerkstuk. Ze moeten hiervoor een onderzoek doen naar een thema dat past bij het gekozen profiel.

Het profielwerkstuk betreft een onderzoek waar de leerlingen minimaal 20 uur mee bezig zijn. Elke week hebben ze een studie-uur, waarbij ze onder begeleiding van een docent aan hun verslag werken. Daarnaast moeten ze ook thuis nog aan het onderzoek werken. Zodra het profielwerkstuk af is wordt het gepresenteerd aan de docenten, de rest van de klas en ouders/ verzorgers. Om te mogen deelnemen aan het examen moet dit werkstuk met minimaal een voldoende worden afgerond. De titel en de beoordeling van het werkstuk worden vermeld op de cijferlijst bij het diploma.

# Kandidaten met een ondersteuningsbehoefte

Het kan voor komen dat een leerling door een beperking ondersteuning nodig heeft bij het maken van toetsen. Er zijn hier verschillende mogelijkheden voor die per leerling bekeken kunnen worden. Belangrijk is hierbij altijd dat er een deskundigheidsverklaring van een deskundige zoals een psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater aanwezig is in het dossier van de leerling. In deze verklaring moet worden aangegeven welke aanpassingen wenselijk zijn op basis van wat zij hebben geconstateerd. Alleen dan kan gekeken worden naar de aanpassingen die gedaan mogen worden.

Mocht uw zoon of dochter recht hebben op aanpassingen of denkt u dat aanpassingen nodig zijn tijdens het examen dan willen wij u vragen om dit uiterlijk in oktober te melden bij de examencommissie of de coach, indien er al een dyslexie of dyscalculie verklaring aanwezig is hoeft u hiervan niet nogmaals melding te maken. Wij zijn namelijk in een aantal gevallen verplicht om aanpassingen vooraf te melden bij de inspectie van het onderwijs. Daarnaast kunnen wij er dan voor zorgen dat de aanpassingen nu al doorgevoerd worden. Wordt de melding pas kort voor het eindexamen gedaan, dan is er geen mogelijkheid meer om de aanpassingen door te voeren.

## Dyslexie

Leerlingen met dyslexie hebben recht op een aantal vormen van ondersteuning. Welke ondersteuning voor de leerling werken wordt duidelijk vanuit de verklaring die voor de leerling is opgesteld en vanuit de gesprekken die gevoerd worden met de leerling. Leerlingen kunnen hierbij zelf ook aangeven wat zij prettig vinden. Want hoewel de leerlingen recht hebben om bijvoorbeeld hun toetsen op een laptop of computer te maken vindt niet elke leerling dit even prettig en geven zij soms de voorkeur aan om toetsen gewoon op papier te maken.

Toegestaan is:

- verklanking (voorlezen van teksten, gebruik maken van een voorleespen of scanmarker is toegestaan op het SE, bij het CE is deze niet toegestaan)
- maximaal 30 minuten tijdverlenging bij het CE, bij het SE is dit 25% van de toetsduur
- gebruik van de computer als schijfgerei, waarbij voor dyslectici de spellingscontrole mag worden gebruikt. Bij gebruik van de computer ziet de school erop toe dat de leerling geen toegang heeft tot hulpmiddelen die niet zijn toegestaan.

Bij de Centrale Eindexamens is verklanking voor de leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg ingebouwd in het examenprogramma, voor leerlingen die mavo doen zijn er cd’s met verklanking die gebruikt kunnen worden. Bij de schoolexamens maken we gebruik van het programma ClaroRead. Leerlingen kunnen dit programma ook thuis downloaden en gebruiken, indien uw zoon of dochter hier gebruik van wil maken kan hij of zij zich melden bij mevr. Van den Houten.

Bij het CSPE (eindexamen Dienstverlening & Producten) krijgen leerlingen met dyslexie *per onderdeel* een tijdverlenging van 15 minuten. Deze tijd is voor het lezen van de instructies voorafgaand aan het maken van het werkstuk of voor het bereiden van een maaltijd, niet voor het praktische gedeelte van het examen.

Niet toegestaan is:
- digitaal woordenboek
- spellingkaarten, grammaticakaarten of stappenplannen
- een andere beoordeling van examenonderdelen (met name spelling)

Voor de beoordeling van spelling gelden voor alle kandidaten dezelfde regels. Er is dus geen sprake van een verminderde aftrek voor dyslectische kandidaten of van het niet meetellen van 'typische dyslexiefouten'. Dit geldt ook voor het schoolexamen.
Er wordt geen gebruik meer gemaakt van vergrotingen. Alle toetsen en opdrachten dienen aangeleverd te worden in lettertype Arial 12pt, waarmee de noodzaak om te vergroten is komen te vervallen. Dit is tevens het lettertype waarin de examens worden aangeleverd.

## Dyscalculie

Leerlingen die in bezit zijn van een dyscalculieverklaring hebben ook recht op een aantal aanpassingen. Deze verklaring moet wel aanwezig zijn in het dossier van de leerling, zonder verklaring is het niet mogelijk om de aanpassingen toe te kennen.

Mogelijke aanpassingen in geval van dyscalculie:

- 30 minuten tijdverlenging bij vakken waar rekenen een rol speelt
- gebruik maken van rekenkaarten die opgesteld zijn door het CvTE

Deze aanpassingen gelden voor het SE en het CE.

## Autisme en AD(H)D

Ook voor leerlingen die gediagnostiseerd zijn met autisme of AD(H)D kan het soms nodig zijn om aanpassingen te doen voor het examen. Ons uitgangspunt is om deze aanpassingen alleen te doen wanneer geconstateerd wordt dat een normale wijze van examineren niet haalbaar is. Veel van onze leerlingen met autisme of AD(H)D hebben in het verleden hun examens gemaakt en behaald zonder enige vorm van aanpassing. Slechts in enkele gevallen bleek het nodig om aanpassingen te doen.

Toegestaan is:
- maximaal 30 minuten tijdverlenging op het CE, bij het SE is dit maximaal 25% van de toetsduur
- inzetten van pauze
- voorkomen van afleidingen tijdens de afname
- structureren en vooraf laten ervaren van de regels

Tijdens de pauze heeft de leerling geen toegang tot de opgaven of het gemaakte werk en is contact met medeleerlingen niet toegestaan. De pauze is een alternatief voor tijdverlenging. Vooraf moet melding gemaakt worden bij de inspectie dat een leerling gebruik maakt van de mogelijkheid om pauze te nemen. De pauze mag in totaal niet langer duren dan een uur en mag wordt ingezet en ingevuld in overleg. Hierbij mogen uiteraard geen vakinhoudelijke activiteiten worden gedaan. Een wandeling of kort gesprek met een deskundige om stress te reduceren is wel toegestaan. Vooraf wordt vastgesteld op welke wijze de pauze ingezet wordt, bijvoorbeeld op een vastgesteld moment of op het moment dat de leerling hier behoefte aan heeft.

Het voorkomen van afleidingen tijdens de afname doen wij door de leerling op een andere plek dan de rest van de klas het examen te laten maken. De leerling zit in dat geval alleen met een surveillant in een aparte ruimte. Het is helaas niet mogelijk om een plek te realiseren waar helemaal geen omgevingsgeluid is.

## Overige beperkingen

Natuurlijk zijn er meer beperkingen die ervoor kunnen zorgen dat aanpassingen nodig zijn voor het examen. Denk hierbij aan auditieve beperking of aan een visuele beperking. In geval van kleurenblindheid mag een surveillant op verzoek van de leerling aangeven welke kleur een object heeft, in de examens is hier overigens al zo veel mogelijk rekening mee gehouden door het toevoegen van arceringen en een legenda. Wanneer sprake is van een dergelijke beperking is een deskundigen verklaring niet nodig.

In geval van een fysieke beperking die om aanpassingen vragen van het eindexamen zal overleg met het College van Toetsing en Examens nodig zijn, om te kijken welke aanpassingen mogelijk zijn. Wij verzoeken dan ook om zo snel mogelijk melding te maken bij de coach of examencommissie, zodat wij hier vroegtijdig overleg over kunnen voeren.

# Contact

Mocht u vragen hebben over zaken die te maken hebben met het examen kunt u contact opnemen door een e-mail te sturen naar:

examens.myc@my-college.nl

Veel informatie is ook terug te vinden in het examenreglement, dat te vinden is op onze website www.my-college.nl

Daarnaast zijn ook de onderstaande websites handig om informatie over examens te vinden:

www.mijneindexamen.nl
www.laks.nl
www.cito.nl
www.examenblad.nl
www.examenklacht.nl